

Ἡ ἐπιστημονικὴ γλῶσσα.

Εἰς τὸ Λομβαρδικὸν Ἰνστιτοῦτον τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Μιλάνου, ὁ καθηγητὴς κ. Κάρολος Πασκάλ υπέβαλεν ὑπόμνημα «Περὶ παλιγγενεσίας τῆς Λατινικῆς ὡς διεθνoῦς γλώσσης». Ὁ Ἰταλὸς σοφὸς τονίζει, ὅτι ἡ Λατινικὴ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ πάλιν ὡς ἐπιστημονικὴ γλῶσσα, ὅπως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος. Αἱ διαφοροὶ εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι, ἐξακολοῦνθ, δὲν εἶνε κατάλληλοι πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνακοινώσεων, οὔτε αἱ τεχνικαὶ γλῶσσαι εἶνε εἰς θέσιν νὰ πληρῶσουν τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπιστήμης, διότι ὁ κάθε σοφὸς ἀποστρέφεται νὰ περιβάλλῃ τὰς σκέψεις του μὲ τὸ ἔνδυμα ἐνὸς ἀνύχου καὶ ἀνουσίου γλωσσικοῦ κατασκευάσματος. Ἀντιθέτως, ἡ Λατινικὴ εἶνε θεματοφύλαξ τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ εἰκοσι τεσσάρων ὁλοκλήρων αἰώνων, δύναται δὲ θανιάσεια ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νεωτέρας Σκέψεως. Ὁ κ. Πασκάλ υπέβαλε καὶ τὴν πρότασιν, γενομένην δεκτὴν, ὅπως κατὰ τὸν προσεχὲς Νοέμβριον τὸ Ἰνστιτοῦτον συσκεφθῇ, ἐν εἰδικῇ συνεδριάσει, περὶ τῶν μέσων τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν Ἐπιστήμην.

Ὡς γνωστόν, εἰς ἄλλας περιστάσεις, ἀνάλογοι προτάσεις ἐγένοντο ἐκ μέρους ξένων σοφῶν περὶ χρησιμοποίησιν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ὡς διεθνoῦς ἐπιστημονικῆς γλώσσης.

Τὸ βάρος τῶν ἀριστοτεχνικῶν.

Γάλλος δημοσιογράφος — μὴ φέρων φαίνεται τὸ βάρος πολλῶν ἀσχολιῶν — εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ ζυγίσῃ (ἐν τῇ ὕλικῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως) τὰ ἔργα τῶν μεγαλειτέρων συγγραφέων τῆς πατρίδος του περιλαμβάνων εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ τὸ βάρος τῶν Σαίξπηρειῶν ἀριστοτεχνικῶν. Ἴδου εἰς ποῖα ἀποτελέσματα κατέληξε : Ὁ Βαλζάκ ἔγραψε τόμους συνολικοῦ βάρους 58 χιλιogramμῶν καὶ 500 γραμμαρίων. Ὁ Βολταίρος 11 χιλ. 875 γραμμ. Ὁ Ζολᾶ 12 χιλ. 359 γραμμ. Ὁ Μπαρζές 6 χιλ. 500 γραμμ. Ὁ Ἐρεντιᾶ 475 γραμμ. μόνον. ἤτοι τὴν γνωστὴν σὺλλογὴν ποιημάτων «Τρόπαια». Ὁ Δεκόντ Ντελὶλ 2 χιλ. 800 γραμμ. Ὁ Κουρτελὶν 3 χιλ. 800 γραμμ. Ὁ Μυσσέ ἴσον ἀκριβῶς βάρος πρὸς τὸν προηγούμενον. Ὁ πολυγραφώτατος Βίκτωρ Οὐγγώ 12 χιλ. 825 γραμμ. Ὁ Ὁ Μωπασσάν 10 χιλ. 750 γραμμ. Ὁ Σαίξπηρ 7 χιλ. 120 γραμμ.

Κρίνων τὰ ἐξαγόμενα τῆς... ζυγαριᾶς τοῦ ὁ Γάλλος δημοσιογράφος ἐπιλέγει ὅτι οἱ ἐλαφρότεροι συγγραφεῖς βαρύνουν περισσότερο. Ἴδου μία παρατήρησις δυναμένη νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς μερικoὺς Ἑλληνας λόγιους.

Θαῦμα μνήμης.

Τὸ σπουδαιότερον τῶν κέντρων τοῦ ἐγκεφάλου, τὸ κέντρον τῆς μνήμης, ἔδωσε πάντοτε εὐρὺ θέμα μελέτης μὲ τὰ περιεργὰ καὶ μυστηριώδη φαινόμενα, αἵτινα ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον πάντοτε τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Ὑπάρχει ἀτροφία μνήμης μέχρι τοῦ βαθμοῦ τῆς «λογοτυφλώσεως» (ἐξ ἧς ἀπέθανον ὁ ποιητὴς

Μποντελαίρ) καὶ μέχρι τῆς ἀπολείας τῆς συνειδήσεως. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ὑπερτροφία τοιαύτης, μέχρι βαθμοῦ κατάπληξσεως, τῶν τε παρελθουσῶν, παρουσῶν καὶ μελλουσῶν γενεῶν. Ἡ γλωσσομάθεια εἶναι καθαρὸν ἀποτέλεσμα εὐρώστου μνήμης· ἀλλ' ἡ γλωσσομάθεια τοῦ Μετσεφάντη εἶναι φαινόμενον μοναδικὸν «ὑπερτροφίας» τοῦ πολυτίμου τούτου ἐγκεφαλικοῦ κέντρου. Ἡ περίφημος αὕτη γλωσσολογικὴ μεγαλοφυΐα ἐγεννήθη ἐν Βολωνίᾳ 1874 ἐκ ταπεινοῦ πατρός. Δεκαπενταετίης ἦτο διπλωματοῦχος τῆς φιλολογίας καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του 1831 κάτοχος ἐβδομήκοντα ἐννέα (ἀριθ. 79) γλωσσῶν καὶ διαλέκτων ! Ἡ κολοσσαία αὕτη μνήμη, τῆς ὁποίας παρρημία οὔτε ὑπῆρξεν, οὔτε ἴσως θέλῃ ὑπάρξῃ ποτε, δὲν ἐκπλήττει βεβαίως ἀδίκως τοὺς μελετητὰς τῆς ἱστορίας τῶν ἀνθρώπων.

Παράδοξος λέσχη.

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἰδρύθη μία ἀρκετὰ παράδοξος εἰσαίρεσις, δηλαδὴ ἡ Λέσχη τῶν Ἐκιοτετῶν ἢ ἂν προτιμᾷτε, «Χουακουσάι Κάι». Εἰς τὴν Λέσχην αὐτὴν ἀνήκει καὶ μία πολὺ γνωστὴ προσωπικότης, ὁ κόμης Ὁκούμα. Τὰ μέλη τῆς λέσχης ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν ἀπαρεγκλίτως ὅλας τὰς ὑποδείξεις τῆς ὕγιεινῆς, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος καθίσταται μακροβίος. Τὰ μέλη δὲν εἶναι ἀκόμη ἐκατονταετίες, ἀλλ' ἔχουν σκοπὸν νὰ γείνουν. Ἡ ἀρχὴ τῶν εἶναι ὅτι ὅσον περισσότερο ζῇ ὁ ἄνθρωπος, τόσο ὠφελιμώτερος γίνεται εἰς τοὺς ὁμοίους του χρησιμοποιοῦν τὴν κτηθείσαν πείραν. Ὁ κόμης Ὁκούμα εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ζήσῃ 125 ἔτη, ἀρκεῖ ν' ἀκολουθῇ ζωὴν ἀπληλαγμένην πάσης καταχρήσεως. Καὶ ὑπόσχεται νὰ φθάσῃ τὴν Μαθουσάλειον αὐτὴν ἡλικίαν.

Ὁ Γόρκυ καὶ ἡ φίλη του.

Ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Ἰταλίας» διηγεῖται ἐν τρυφερῶν εἰδύλλιον τοῦ Μαξίμου Γόρκυ, τοῦ Ρώσου συγγραφέως ὅστις ἦδη ἀποτελεῖ μέλος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς πατρίδος του, διεκθύνων τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Πρὸ ἑνδεκαετίας εἰς τὰ παρασκήνια ἐνὸς θεάτρου τῆς Μόσχας, ὁ Γόρκυ ἐγνώρισε μίαν ὥραιотάτην ἐρασιτέχνηδα ἐκτάκτου μορφώσεως, ὀνόματι Μαρίαν Ἀνδρέϊεβναν. Ὁ ἀμοιβαῖος ἔρως ἀνέπτυχθη τάχιστα μετὰξὺ τοῦ συγγραφέως καὶ τῆς ἐρασιτέχνης. Ὁ Μάξιμος ἐγκατέλειπε τὴν σύζυγόν του, μίαν ταπεινὴν γυναικίσκην τοῦ Νοβογορόδ. Ἡ Μαρία ἐγκατέλειπε ἐπίσης τὸν σύζυγόν της μηχανικόν καὶ ἠκολούθησε τὸν συγγραφέα εἰς τὸν πλάνητα ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ζωὴν τὸν βοηθοῦσα καὶ ἐνισχύουσα αὐτὸν εἰς τὸ συγγραφικόν του ἔργον. Μετ' αὐτῆς ὁ Γόρκυ ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου ἡ Ἀνδρέϊεβνα ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ σειρὰν παραστάσεων. Ἀλλ' ἡ παράνομος ἐνωσις τῶν δύο καλλιτεχνῶν ἐσκανδάλισε τὴν ἠθικὴν τῆς Ἀμερικανικῆς κοινωνίας. Κατόπιν λυπηρῶν ἐπεισοδίων οἱ δύο ἐρωτευμένοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἐπανεέλθουν εἰς τὴν γηραιάν Εὐρώπην, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ὀλιγωτέρας προλήψεις.